

нська музика, яка перестає втрачати національний колорит, падає під навалюю західних стандартів та попсових російських шаблонів, які не несуть у собі жодного патріотичного змісту [3, с. 6].

Ще однією з проблем популяризації української мови є наявність в Україні як україномовних, так і російськомовних дитячих садків, шкіл та вищих навчальних закладів. Більшість батьків обирають для своїх дітей навчальні заклади з російською мовою навчання, внаслідок чого частина випускників середніх навчальних закладів України переважно не знають української літератури, навчальної дисципліни, яка тісно пов'язана з українською мовою, не знають українських письменників-класиків, їхніх творів, усної народної творчості, що призводить до бездуховності й низької культури особистості загалом. Слід зазначити особливо низький рівень культури усного й писемного мовлення випускників середніх навчальних закладів, що зумовлене як постійним перебуванням їх у російськомовному середовищі, так і недостатньою увагою під час навчання їх української мови в середніх школах.

Проте не можна звинувачувати лише загальноосвітню школу, яка всю увагу спрямовувала на засвоєння учнями правил правопису й граматики й мало турбувалася про те, як треба вимовляти окремі звуки та словосполучення згідно з нормами української орфоєпії.

Можна зробити висновок, що молодь не спілкується українською мовою через те, що їй насаджується російська мова, переважно в Інтернет-просторі, на радіо, різноманітних розважальних заходах, на яких, власне, і виховується сучасна молодь.

Популяризація мови – питання неоднозначне, воно потребує гнучкості у виборі методів та засобів дії. Нікого не можна змусити адміністративними методами користуватися українською мовою. Потрібна правильна й мудра мовна політика, яка б повернула народ до рідної мови, а національним меншинам дала змогу зберегти свою мову й водночас оволодіти в повному обсязі державною мовою.

Перехід на українську мову спілкування у повсякденному житті не може бути примусовим – це має бути особисте рішення окремого громадянина, глибоко усвідомлене ним самим. На жаль, непокоїть той факт, що спілкування українською мовою відбувається переважно з батьками, родичами, у процесі навчання – з викладачами, але в стосунках з ровесниками сучасна молодь спілкується переважно російською мовою та суржиком. У культурі усного спілкування молодих людей вкорінюється знижений стиль мовлення, розвивається ненормативна лексика. Таким чином, молодь втрачає не тільки мовне, національне, а й людське обличчя. Тому збереження мовної стійкості в сучасному молодіжному комунікативному просторі дуже важливе [4, с. 13–35].

Отже, незважаючи на те, що російська мова споріднена з українською, вона повинна вільно функціонувати, не ставлячи під загрозу зникнення мови корінного населення України – української.

Наук. керівн. Архипенко Л. М.

Література: 1. Ткаченко О. Б. Проблема мовної стійкості та її джерела / О. Б. Ткаченко // Мовознавство. – 1990. – № 4. – С. 3–10. 2. Єрмоленко С. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / С. Єрмоленко, С. Бибик, О. Тодор ; за ред. С. Єрмоленко. – К. : Либідь, 2001. – 480 с. 3. Ажнюк Б. І. Інновації в системі української мови та тенденції її розвитку / Б. І. Ажнюк. – К. : Українознавство, 2009. – 111 с. 4. Єрмоленко С. Я. Соціальна престижність української мови в сучасному комунікативно-інформаційному світі / С. Я. Єрмоленко // Українознавство. – 2005. – № 4. – С. 13–35.

Рєпіна Ю. О.

УДК 811.161.2=111'276.2-053.81

Студент 1 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

АНГЛІЦИЗМ У СУБМОВІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. Досліджено вплив англіцизмів на сучасний молодіжний сленг, доцільність їх використання, визначено джерела та причини появи англіцизмів. Проаналізовано проблему поширення англіцизмів серед української молоді.

Аннотация. Исследовано влияние англицизмов на современный молодежный сленг, целесообразность их использования, определены источники и причины появления англицизмов в современном молодежном сленге. Проанализирована проблема распространения англицизмов среди украинской молодежи.

© Рєпіна Ю. О., 2014

Annotation. The influence of anglicisms on the modern youth's slang, their appropriateness have been investigated. The sources and causes of anglicisms have been identified. The problem of the widespread use of anglicisms by the Ukrainian youth has been analyzed.

Ключові слова: сленг, молодіжний сленг, запозичення, англіцизм, американізм.

Складні процеси в сучасній українській мові пов'язані з інтенсивним надходженням запозичень (переважно з англійської мови). Вивченню проблем іншомовних запозичень присвятили чимало праць такі вітчизняні та іноземні дослідники, як: Б. Ажнюк, О. Ахманова, В. Виноградов, Ю. Жлуктенко, О. Муромцева, О. Пономарів, І. Огієнко, В. Самійленко, С. Семчинський, Д. Шмельов, Л. Блумфілд, Е. Хауген, А. Мартіне, У. Вайнрайх та ін.

Сленг (від англ. *slang* – жаргон) – слова або вислови, які використовують люди деяких професій чи класових прошарків. Сленг традиційно протистоїть офіційній загальноприйнятій мові й до кінця зрозумілий лише представникам порівняно вузького кола осіб, які належать до певної соціальної або професійної групи, яка впровадила в мову слово або вислів.

Молодіжний сленг – це окремих пласт національної мови, який відображає певною мірою рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У наш час він контролюється маскультурою, під вплив якої потрапляють різні категорії молоді.

Мета статті – дослідження джерел та причин появи англіцизмів у сучасному молодіжному сленгу.

Найпоширенішим джерелом формування сучасного молодіжного сленгу є запозичення. Звичай велика кількість сленгових лексем запозичується з іноземної мови (частіше з англійської) як шляхом дослівного, так і змістового перекладу [1, с. 5].

Прикладом дослівного перекладу може слугувати слово танцпол, що походить від англійського слова *dance floor*. Але найчастіше слова відтворюються транскрипційним шляхом, зберігаючи своє звучання порівняно з оригінальним словом. Як приклад можна навести лексему паті – від англійського слова *party* (вечірка, свято). Слова, що виникають таким способом, через масову вживаність та поширеність швидко входять в обіг та словниковий запас користувача.

Англіцизм (англізм) – різновид мовного запозичення: слово, його окреме значення, вислів тощо, які запозичені з англійської мови або перекладені з неї чи утворені за її зразком [2, с. 130]. Англіцизми переважно усвідомлюються мовцями як чужорідний елемент і зберігають ознаки свого походження.

Поява англіцизмів у сучасній українській мові зумовлена розмаїттям таких чинників: впливом стилю американського життя, модою на іноземні слова, престижем англійської мови, вживанням англіцизмів для демонстрації освіченості або неординарності, внутрішньомовними потребами (необхідність назв для нових понять – пейджер, хакер, модем), прагненням мовної економії (лейбл – товарна етикетка з фірмовим знаком), потребою поповнити експресивні засоби (упс, о'кей), уточнити поняття (веб-дизайнер) [3, с. 85].

Унаслідок цього наявна загрозлива мовна ситуація: функціонування у мові дублетів (міленіум – тисячоліття, паблсіті – реклама, блокбастер – бойовик), збільшення кількості небажаних омонімів (шейк – коктейль і танок), вживання штампів-варваризмів (*no problem, no comment, made in, and contrary*), запозичення прислівників та вигуків (*vaу, о'кей, фіфті-фіфті*), що мають на меті імітувати чуже.

У молодіжному сленгу можна помітити кілька лексем-англіцизмів, які молодь використовує постійно. Під час невимушеного спілкування вживання англіцизму слугує певним контрастом, оригінальною лексемою з підвищеною експресивністю на фоні розмовної стилістично зниженої лексики.

Процес запозичення англіцизму в молодіжний сленг має дещо специфічний характер, на відміну від запозичень до літературної мови, де причиною запозичення є відсутність лексеми на позначення тієї чи іншої реалії. Сленг запозичує лексичні елементи для номінації таких понять, які вже мають словесне оформлення в літературній мові. Це свідчить про вторинний характер молодіжного жаргону, його субхарактер, орієнтацію на систему літературної мови [4, с. 40].

Різновидом англіцизму є американізм – запозичення з американського варіанта англійської мови. Виникнення англомовних сленгізмів є результатом не лише експансії самої англійської мови (через вивчення іноземної мови в школі, поширення літератури англійською мовою, захоплення англомовною музичною культурою), а й результатом популяризації західного способу життя, бажання молодих людей бути схожими на героїв популярних кінофільмів, телепередач.

Найбільше у молодіжній пресі англіцизмів на музичну тематику, найменше – на позначення специфічних понять. Це пояснюється великою популярністю музичної сфери серед молоді, а відтак широкою читацькою аудиторією (на яку й орієнтуються молодіжні видання).

Широкий потік іноземної музики та реалій, пов'язаних із нею, сприяє появі нових термінів, які дедалі більше поповнюють молодіжний сленг. Наприклад: римейк (нова версія старої пісні або фільму), бекграунд (музичне оформлення), фронтмен (лідер у групі музикантів), хіт (дуже популярний музичний твір).

Англіцизми все більше завоюють українським мовним простором, а молодіжна преса цьому дуже сприяє. У разі відсутності організованого контролю за англіцизмами можна очікувати їх засилля в нашій мові.

Процес запозичення іншомовних слів неоднозначно впливає на розвиток нашої мови. З одного боку, відбувається її збагачення, але, з іншого боку, витісняються власні елементи, що замінюються на слова з подібним значенням. Це негативно впливає на стан національної мови і на збереження самобутності українського народу [1, с. 10].

Таким чином, у сучасній українській мові відбуваються закономірні лексико-семантичні процеси, у зв'язку з появою нових англомовних запозичень. Також слід відзначити велику вагу англіцизмів

у процесі формування словника сучасної молоді людини. Процес запозичення відбувається постійно, відображаючи нові реалії нашого життя, даючи їм нові найменування. Але не можна допустити, щоб такі процеси проходили стихійно, невмотивовано, бо часто яскрава та приваблива запозичена лексема є зовсім непродуктивною в системі сучасної української мови.

На сьогодні англіцизми в молодіжному сленгу займають важливе місце, але необхідно пам'ятати, що їхнє надмірне вживання веде до збіднення рідної мови. З одного боку, такі сленгові вирази можна вважати згубними для української мови, проте з іншої – їх вживання інколи просто необхідне з погляду на глобальний вплив англосмовної культури та технологій. Тому важливо поважати й зберігати традиції української літературної мови, використовувати такі вирази в певному соціально-культурному оточенні, де вони справді будуть доречні.

Наук. керівн. Архипенко Л. М.

Література: 1. Селігей П. О. Що нам робити із запозиченнями? / П. О. Селігей // Українська мова. – 2007. – № 3. – С. 3–15. 2. Чернікова Л. Ф. Англіцизми в сучасній українській мові / Л. Ф. Чернікова, Т. І. Смілик // Филологические науки. – № 9. – 2008. – С. 129–133. 3. Ажнюк Б. М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації / Б. М. Ажнюк // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 45. 4. Баранник Д. Х. Українська мова на межі століть / Д. Х. Баранник // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 40.

Рубан В. В.

УДК 81'373.42:33

Студент 1 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАРОНІМІВ У ПРОФЕСІЙНОМУ МОВЛЕННІ ЕКОНОМІСТА

Анотація. Розкрито проблему стилістичного слововживання, а саме паронімів, у професійній мові економістів. Розглянуто семантичні особливості та функціонування паронімів на прикладі найуживаніших економічних термінів і професіоналізмів у сучасному діловому мовленні.

Анотация. Раскрыта проблема стилистического словоупотребления, а именно паронимов, в профессиональном языке экономистов. Рассмотрены семантические особенности и функционирование паронимов на примере наиболее употребляемых экономических терминов и профессионализмов в современной деловой речи.

Annotation. The article deals with the problem of stylistic word usage, namely paronyms in the professional language of economists. Semantic features and operation of paronyms has been considered with the most common economic terms and jargon words of modern business communication as an example.

Ключові слова: пароніми, паронімія, професійна мова, професійне мовлення.

Мовна культура – це основна ознака та складова культури людини в цілому, запорука не лише фахової досконалості та професіоналізму, а й зростання творчого потенціалу особистості. Проблема якісної мовної підготовки в Україні й дотепер залишається актуальною.

Особливості вживання паронімів у професійному мовленні економістів розглядали такі мовознавці, як: О. П'ятецька, О. Панкова, В. Григор'єва, Д. Гринчишина, А. Критенко, О. Сербенська, О. Тараненко та ін. Вчені давно звернули увагу на існування таких близько звучних слів, на відмінності між ними у значенні та на можливі помилки у їх вживанні. Проте й до цього часу існує чимало розбіжностей у поглядах дослідників і на саме явище паронімії, і на групи, які можна включати до паронімів.

Мета статті – розглянути явище паронімії в професійному мовленні економіста.

При широкому розумінні паронімії до паронімів зараховують усі слова, що мають звукову подібність, не враховуючи морфемного складу слова, – і різнокореневі, і спільнокореневі (досвід – дослід, громадський – громадянський). Якщо ж розуміють паронімію вузьче, то в патронімічні групи включають тільки спільнокореневі слова, які мають певний змістовний зв'язок (комунікативний – комунікаційний, хронікальний – хронічний). Семантичні зв'язки між паронімами можуть бути різними – синонімічними, антонімічними, іноді це слова з близьким, суміжним значенням або члени однієї тематичної групи. Основну групу паронімів становлять слова, що семантично пов'язані між собою, частково збігаються за морфемним складом, близькі за походженням.

У зв'язку зі змінами, що відбулися за останні десятиліття в політичному й соціально-економічному житті України, зростає інтерес до аналізу та досліджень професійної лексики, до складу

© Рубан В. В., 2014